

DYUSMI TUKUY IMATA RURARQAN

(Génesis 1:1-15)

Unayqa mana nima kashqachu. Kay allpa, waq syilu, waq lusirukuna, waq rupay, killa, tukuy waq rikashqanchiqkuna manam kashqachu. Dyusninchiqla kashqa. Chaymandaqa Dyus Yayanchiq kay allpata, syilutapis rurarqan. Qallariptin rurayta kay allpata, syiluta, allpaqa manam kay kashqanshinachu karqan. Kay allpaqam yakukunapa ukumbi karqan. Tutayaqmi karqan. Manam achikchu karqan. Chayshina tutap kaptin, Dyus Amitunchiqqa nirqan:

—Kananqa achikna tikrakanqa.

Chayshina Dyus niptin shumaqta achikyarqan. Chaymi Dyusninchiq nirqan:

—Kananqa ancha allin.

Chay achiktaqa shutichirqan "punchaw". Chay mana achiktaqami shutichirqan "tuta". Chayshinami kashqa Dyusninchiq chayraq qallariptin rurayta kay allpata.

Chaymandaqa qayandinga Dyusninchiqqa nirqan:

—Yakukuna akrakanqa.

Allipri chayshina karqan. Wakin yakuqa kidarqan pachapilla. Wakindaqa Dyus kamarqan rinan anaqman. Chayshinam Dyusninchiqqa rurarqan chay diyaga.

Chaymandaqa kimsa diyamanqa Dyus nirqan:

—Yakukuna akrakanqana allpamanda, chaki allpa kanambaq.

Chayshina akrakaptinga Dyusninchiqqa yakukunataqa shutichirgan "atun yaku*". Chay atun yakupa manyandaqa mana rikanchiqchu maypimi ushyakan, nishpa. Chay chaki allpataqa Dyusninchiq shutichirgan "allpa". Chay rurashqanda shumaqta rikashpaqa, Dyusqa ancha kushikurqan.

Kay allpapiqa manaraq nima karqanchu. Chaymi Dyus nirqan:

—Kanaqa kay allpapiqa yumbay qewakuna, satrakuna, muntikuna wifanqa, puqoshpa, murungunamanda masta achkayananga.

Chayqa allipri chay nishqanshina karqan. Chaymi mastana Dyus Yayanchiqqa kushikurqan. Chayshinam chay diyaqa karqan.

Chaymandaqá trusku diyamanqa Dyusqa nirqan:

--Kananqa anaq syilupi rikaringa rupay, killa, lusirukunapis kay allpata achikchanambaq, kay michakunamanda yatránambaqllapa diyakunata, killakunata, watakunata.

Chayshinar nishqanqa allip karqan. Chay atun michaqa shutirqan "rupay". Chay rupayta Dyus rurarqan punchawta achikchanambaq. Chay taksha michaqa shutirqan "killa". Chay killataqa rurarqan tutapi achikchakunambaq. Lusirukunatapis rurarqan. Chaymi syiluqa ancha shumaq llipllaykaqna karqan. Chayshina allin kaptin, Dyus Yayanchiqqa ancha kushikurqan, shumaqta rikashpa rurashqanda. Chayshinam chay diyaqa Dyus Yayanchiq rurarqan.

Qayandin sinku diyasmanqa Dyusninchiq nirirqan:

—Kananqa rurashaq tukuy animalkunata yakupi uywakaqkunata atundapis, takshatapis. Altu puriq pishqokunatapis rurashaq.

Allipri chaypis Dyus Yayanchiq nishqanshina karqan. Kamachikuptinri yakupiga rikarirqan tukuy laya yakupi uywakaq. Dyusninchiqri tukuy laya altupi puriqkunatapis rurarqan. Atundapis, takshatapis rurarqan. Rurashqandaqa rikashpaqa Dyus nirqan:

—Piskadukuna miranqa yakukunapi undananqaman. Pishqokunapis mirashpa achkayanqa.

Chayshina chay diyaqa rurargan.

Sayis diyasmanqa Dyusqa nirirgan:

—Kananga allpapiqa rikaringana yumbay laya animalkuna kitandin, manshundan. Tukuy laya kurukunapis kanqa, nirgan.

Chay nishqanshina kargan. Chaymi chayta rikashpa, ancha kushikurgan Dyus Amitunchiqqa.

DYUSMI SUQ ULLQOTA, SUQ WARMITA RURARQAN
(Génesis 1:26-2:25)

Chaymandaqa Dyusninchiqqa nirqan:

—Kananqa rurashunna runataqa. Nuqanchiqshina rurashun.¹

Chayshina Dyusninchiq nishpaqa, ashla allpamanda runataqa rurarqan. Chay runapa senqambi samayta qoshpa, kawsaq runata rurarqan. Chay runa shutirqan Adan.

Chaymandaqa Dyusninchiqqa runapaqqa nirqan:

—Ama dijashunchu sapalanqa tiyanambaq kay runataqa.

Chayshina nishpaqa yumbay animalkunata qorqanna Adandana, payna shutingunata qonambaq. Chaymi Adanna yumbay animalkunata shutichirgan, shutiyuq shutiyuq kanambaqllapa.

Chay Adanqa animalkunapa ukumbi kashpapis, llakishqa karqan sapalanlla kashpa. Mana ni pipis karqanchu yapachanambaq. Chaymi sapalan kashpa mana atiqchu piwan parlayta. Chaymandaqa Dyus Yayanchiq chay runa Adanda puñuchirgan. Puñuchishpaqa, kustillanmanda suq warmita rurarqan. Adanqa puñuymanda riktrákashpaqa ladumbiqa warmitana rikarqan. Chaymi warmita chapashpaqa nirqan:

*Chayshinam Dyusninchiqqa parlarqan. Mana yatñanchiqchu piwanmi parlaykarqan. Churin Jisukristuwanchu ichu Ispiritu Santuwan. Kinsaptñiri kimsandin ima chayshina parlaykarqanllapaqa.

—Kay warmiyqa nuqamanda, aychaymanda, tulluymanda rurakashqa.

Anchana kushikurqan. Chay warmiqa shutirqan Iba.

Chaymi chay tyimpumandapacha kanangaman runaqa warminwan tandanakushpalla tiyashqa. Chaymi mamanda taytanda dijashpaqa, runaqa warminwanqa tiyashqa. Warmiqa runanwan tandanakushpaqa mananam ishkayshinanachu. Tandanakushpaqa suqllashinana tiyanllapa, ishkay kashpapis.

Chayshina Dyusninchiq chay runata chay warmitaqa rurashpaqa nirqan:

—Qamkunaga wambrakushpa kay allpata undachiqllapa ringi. Yumbay animalkunatapis ringillapa kamachiq: yakupi

tiyaqta, pachapi tiyaqta, altupi puriqtapis.

Qoshqaykillapa tukuy laya munti puqoqkunatapis, mikuna wifaqkunatapis, mikunaykipaqllapa.

Chayshina Dyusninchiq chay diyapiqa rurarqan shumaq shumaqta tukuy ima munashqanda. Chay yuyashqanda sayis diyaspiga ushyashpaqa, suq diyataqa samarqanna.

Dyusninchiqmi yumbay chay rurashqangunata sayis diyaspa ukumbi rurarqan. Chay syiti diyas nishqanmanqa samarqanna.

DYUSNINCHIQMI KAMACHIRQAN ADANDA, IBATA

(Génesis 2:8-17)

Dyus Yayanchiq ancha atun shumaq wirrtata rurarqan. Chay wirrtataqa runataqa qorqan tiyanambaq. Wirrtapiqa tukuy imakuna karqan. Chaymi Adandaqa Ibataqa mana niman faltarqanchu mikunambaqllapa. Tukuy ima munashqanllapa karqan mikunambaqllapa. Chay atun wirrtaqa shutirgan Idin.

Chay Idin wirrtapiqa ancha shumaq munti puqoqkuna karqan. Wirrtapa trawpimbi karqan suq yura birrdura ancha shumaqta puqoq. Chay birrduraqam "Kawsachikuq qeru" shutirqan. Chay kawsachikuq qeru birrdurapa murunda mikushpaqa runaqa kawsanandana tukuy tyimpuna, manash wafunandachu. Chay wirrtapi karqambis suq laya birrdura. Chaypismi puqoq. Chay birrduraqa shutirqan "Allita, mana allita riqsichikuq qeru".

Dyusninchiqmi kamachirqan chay runata warmita:

—Qamkunaqam munashqaykita atingillapa mikuyta kay wirrtamanda. Chay "allita mana allita riqsichikuq" birrdurapa puqoyindalla ama mikuyllapachu. Ay, amar llamkayllapachu puqoyindaqa. Mana kasuwashpa, chay birrdurata mikushpaqa, allipta wafuqllapa ringi, nirqan.

Chayshina Dyusninchiq shumaq shumaqta kunarqan paykunata. Chaymi ancha kushikushpa puriqllapa wirrtapiqa. Paykunaqa mana nima maluta yuyarqanllapachu rurayta. Dyus Amitunchiqqa tarrdikunapi paykunapa pullan puriq chay wirrtapiqa. Paykunamandaqa mana akrakarqanchu.

Chay runa, chay warmiqa wirrtapiqa sipralla puriqllapa. Paykunaqa manaraq uchata ruraqllapachu. Chaymi sipralla kashpapis mana pinganakuqllapachu.

SUQ TINTASYUN RIKARIRQAN

(Génesis 3:1-5, Isaiás 14:12-15, Lucas 10:18,
Apocalipsis 20:2)

Chayshina ancha allita chay wirrtapi tiyaykaptinllapaqa, rikarirqan suq tintasyun paykunamanga. Chay wirrta Idimbiqam karqan suq kulipsha ancha yatrayniyuq. Chay tyimpuqa Adanqa warminwan mana manchaqchu kulipshataqa. Yumbay kita animalkuna shumaqta tiyaqllapa runawan chay ancha atun wirrtapiqa. (Chayshina alli tiyaykaptinllapaqa, Dyablu rirqan wirrtaman, chay kulipshaman yaykushpa, mana allita ruranambaq. Chay Dyabluqa unayqa Dyuspa anjilnin kashqa karqan.

Dyusninchiqmi kay pachata manaraq rurashpa, puntata rurashqa karqan anjilningunata. Chay anjilkunamanda suqnin shutirqan "Shumaq Lusiru" ancha shumaq kashqanrayku. Chay "Shumaq Lusiru" mana lusiruchu karqan. Suq anjilmi chayshina shutirqan shumaq kashqanrayku.

Payqa ancha shumaq, ancha pwidiq kashpa, palanganuyarqan. Munarqanmi Dyusta binsiyta. Dyus Yayanchiqshinam munarqan kayta. Chaymi achka anjilkunata inkitarqan, paywan tandanakushpa, Dyusta binsinambaqllapa. Chaymi Dyusta munashpa binsiyta, mana atirqanllapachu. Mana atishpa binsiytapis, saqra kashqanraykuna chay Shumaq Lusiru anjilqa dyabluyarqan. Chaymi kanangamanna Dyablullana shutin.

Dyabluqa munarqan dañayta Dyus rurashqandaqa. Chaymi Dyablu rishpa Idin wirrtaman kulipshaman yaykurqan. Kulipshaman yaykuptin, chay kulipshaqa rirqan warmiman.)

Chay kulipshaqa warmitaqa tapurqan:

—Dyusqa mana munanchu yumbay birrdurakunapa puqoyninda mikunaykipaqllapa, ¿allipchu?

Chayshina tapuptingqa, warmiqqa nirqan:

—Manam allipchu. Dyusmi niwashqallapa mikushaqllapash munashqayllapata kay uku wirrtapi. Mikushaqllapashi yumbay munashqayllapata. Suq birrdurapa puqoynindallash ama mikushaqllapachu. Mikushpaqash, wafuqllapa rini. Chaymi mana mikunillapachu.

Kulipshaqa nirirqan:

—Manam chayshinachu. Yanqam. Mikuyllapalla. Ashwan, mikushpaqa, manam wafuqllapachu ringi. Mikushpaqa ringillapa riqsiq tukuy imakunata. Dyusshinam ringillapa riqsiq allita, mana allitapis. Chaymi Dyusniki mana munanchu mikunaykipaqllapa.

ADAN, IBA DYUSNINCHIQTÀ MANA KASURQANCHU

(Génesis 3:6-15)

Chay kulipsha chayshina llullakuptin, chay warmiqa uyashpaqa kriyirqan. Chaymi warmiqa chay birrdurapa

puqoyningda chaparqan. Ancha shumaq qarwalla mishkita rikarqan. Chaymi munarqanna mikuyta, Dyusshina yatrāyniyuqna kanambaq.

Chaymi birrdurapa puqoyningda charishpa, mikushpa, qorqan qosandapis. Chaymi qosambis traskishpa mikurqan. Paypis yatrāykarqan "Mana allichu chayta mikunanchiq" nishpa. Piru mana Dyusta uyashpa, mikurqan. Chayshina ishkandin mikushpaqa, chayraq qallarirqanllapa pingakuyta. Chapanakushpaqa sipralla kashpa, atun raprakunata pitishpana, pambarqanllapa pingayninllapata.

Chaymandaqa uyarqanllapa Dyusninchiqta qayakuqta. Uyashpaqa, kallparqanllapa muntikunap ukunman pakakuq. Dyusmi qayarqan:

—;Adan! ;Maypitaq kangi?

Adanqa uyashpaqa, nirqan:

—;Imamiri? Kaypim kani. Siprralla kashpa pingakushpa, pakakuykani.

Chayshina niptinqa Dyusninchiq tapurqan:

—;Pitaq nishushqa sipralla kashqaykita? ;Manchu nuqa nirraq "Chay suq muntipa puqoyningda ama llamkaychu" nishpaqa? Paqtakish chay birrdurapa puqoyningda mikushqa kangi, nishpa tapurqan Dyus Yayanchiqqa.

Chaymi runaqa manchashpa, wichuparqanna Ibata, kayshina nishpa:

—Qammi qowashqa kangi warmitaqa yapaypaq. Paymi qowarqan chay muntipa puqoyningda. Chayraykumi mikushqa kani, nirqan.

Dyusmi tapurqan warmitapis:

—¿Imapaqtaq chaytaqa tukushqa kangiy?

Chaymi warmiya nirqan:

—Kulipsham llullakushpa niwaptin, kriyishpa mikushqa kani.

Chaymi Dyusqa nirqan kulipshataqa:

—¿Imapaqtaq chaytaqa tukushqa kangiy? Rastrakashpa ringi puriq chayta tukushqaykirayku. Allpata mikushpa kawsaq ringi. Chayta tukushqaykirayku, qamqa ringi maldisyadu kaq. Qam yumbay animalmandaqam mas trıqnishqa ringi kaq. Kanqa suq tyimpu warmipa wambramba miraynin umaykita sarrushunqa. Qamqami talunnindalla ringi chukriq.²

DYUS YAYANCHIQ ADANDA IBATA KASTIGARQAN

(Génesis 3:16–24)

Chaymandaqa Dyus willarqan chay warmita, mana kasushqanrayku:

—Qamqam wambraykitaga ringi nanaywan qeshyaq. Runayki kamachishushqandami ringi ruraq.

Chaymandaqa Dyusmi runata nin:

—Nuqam kamachirqaq chay suq birrdurapa puqoynında ama mikunaykipaq. Qamqa nuqata mana uyawashpa, warmikita

*Manam niykarqanchu warmipa willkambaq. Niykarqanmi Jisu Kristupaq. Chayshina Dyusninchiq rimashpaqa niykarqan ancha achka watakuna pasaptin, Kristu shamushpa Dyabluta binsinqa, nishpa.

uyashpa, mikurgayki. Chayrayku ringi ñakaq. Allpaqami gamba uchaykirayku maldisyadu kanqa. Allpapiqa kashakuna wifanqa. Ancha trabajusmi kanqa mantyinikanayki. Umbi umbi ringi trabajaq mantyinikanaykirayku. Umbishqayki mana shutuptinga, mana ringichu mikuq. Byijuyaqllapam ringi. Byijuyashpana, warmindiki wafuqllapa ringi. Allpamandam kamashurqaq. Allpapaqmi tikrakariqllapa ringi, nuqata mana uyawashqaykillaparayku.

Chayshina paykunata nirqan. Chaymandapacha yumbay runakunaqa kanangamanna wafunllapallana. Manana atinchiqchu kawsayta mana wafushpaqa.

Dyusninchiqqa chay ancha shumaq wirrtamandaqa chay runata warmita wichukurqanna. Wichukushpaqa wirrtapa pungumbi rurarkan anjilningunata suq kuchillu ispadawan*. Chay kuchillu ispadam nina lumyaqshina karqan. Chay anjilkuna kuchillu ispadawan arkakurqan ama pipis wirrtaman yaykunambaq.

Chay agwilunchiq Adanga Ibawan chay shumaq wirrtamandaqa lluqshishpa, chunllakunapina tiyaqllapa. Paykunaqar manana atiqllapachu Dyusninchiqqa pullanqa kayta, uchanllaparayku.

DYUS YAYANCHIQMI TUKUY IMATA RURARQAN

Nuestro padre Dios hizo todo

Historias del Antiguo Testamento I

**LIGA BIBLICA MUNDIAL
DEL
HOGAR**

Primera edición, 1984